

MAIL-25-07-18

Milí anotátoři,

moc vás všedchny zdravím! Máme novou úlohu. **Prosím o potvrzení, že jste tento email dostali.**

Nová úloha se jmenuje **DIR1-zs2** (tabulka v příloze a na webu)

Jedná se o "směrová" určení odpovídající na otázku *odkud*. Významy jsou opačné k DIR3 do+2.

V tabulce jsou proto jen subfunktory známé z úlohy DIR3do2 (ale i LOC/v+6/na+6).

Co je nového jsou dva speciální labely **origin** a **selection**.

Ukazuje se, že funktorem DIR1 jsou v datech označená dvě podobná určení, která obě odpovídají na otázku *odkud*. V základním významu označuje

funktor DIR1 **výchozí bod/místo**, odkud něco **směřuje** (tj. odkud se něco

"hýbe": *odejít, vrátit se, uniknout, vyndat, vyškrtnout, vymazat něco odněkud...*), ale

i **odkud se něco vykonává** (*sledovat něco odněkud*). Tento "směrovací" význam

může být i v abstraktním smyslu: *odstoupit z funkce* (function), *vrátit se z*

návštěvy (event), *výpisky z literatury* (work) atp.

Funktoem DIR1 se dále označuje, odkud něco má svůj **vznik, původ**, prostředí (místní, rodové ap.), prostředí, ke kterému přísluší; **zdroj** poznání, výdělku, příjmu, užítu, prospěchu, obohacení vůbec. Pro tento význam původu/zdroje jsou stejné subfunktory jako pro význam směřování: *pochází z Moravy* (inside), *kamarádi z konzervatoře* (institute), *výtěžek z prodeje* (event), *byla z chudých poměrů* (state). Od významu směřování je odlišíme pomocí special label **origin**. V tabulce jsou tyto příklady **růžové**.

Na tektogramatické rovině máme také funktor ORIG, který je vyhrazen pro význam původu, pokud je takové určení valenční. V datech je však velká nekonzistence v tom, kdy některá určení s významem původu/zdroje jsou anotována jako ORIG a téměř stejná jako DIR1. Např.:

dověděla se to z dopisu.ORIG

zjistila to z dopisu.DIR1 (work)

zná ho z univerzity.ORIG

pamatuje si ho ze školy DIR1 (institute-temporal)

Není v našich silách tuto nekonzistenci nyní odstranit. V souborech budete mít jen ty případy, které jsou v datech označeny jako DIR1. Přestože i v PDT-Vallexu je velká nekonzistence, tak případy, které jsou podle PDT-Vallexu ORIG/PAT (a v datech DIR1), by bylo skvělé označit jako **skip-valency**, tj. např. tyto případy jsou v datech DIR1, ale v PDT-Vallexu jsou PAT/ORIG a je třeba je označit jako skip-valency:

Současné náboženství nemůže čerpat pouze z tradice.

Z dolarových příjmů se těžko přechází na plat v korunách

vyváznout z nebezpečí; vyjít z módy

Z polospánku ho vytrhla návštěva policie.

Odkaz na PDT-Vallex: <https://lindat.mff.cuni.cz/services/PDT-Vallex4.5/>

Druhý nový special label je **selection**. Ten zavádíme pro význam **výběru ze skupiny**, označuje celek, odkud se vybírá nějaká část: *jednu z prvních verzí jeho nejslavnější básně; 31 z 35 rychlostních zkoušek; takřka žádný z dlužníků nesplácí*. Zdá, že by to mohl být výhradně speciální případ **ingroup**.

Opakuju zde poznámku o event, time, state (z úlohy DIR3-do2):

event vs. **time** -- z *eventu* odděluji *time*. Jde o podobné subfunktory.

-- *event* je pro případy, kdy podstatné jméno po předložce vyjadřuje děj (a proto i čas a místo -- to může být rozvitím): z *prosincového, pražského slosování*

-- *time* je pro případy, kdy substantivum po předložce vyjadřuje přednostně čas děje (z *druhého kola slosování*). Tato určení hraničí s časovými -- mají však faktor DIR1, protože se na ně ptáme "odkud".

state - dostat se nebo dostat něco z nějakého stavu (*dostat se z tempa, z dluhů, z nebezpečí*).

Případy **skip-SECPREP** a **PART** zůstávají sloučené. Označte prosím touto hodnotou i případy z *řady* a ze *strany* (viz příklady v tabulce).

skip-functor není v této úloze rozdělen po funktorech. Už takto je hodnot ažaž. V tabulce jsou ale příklady na skip-functor rozdělené. Podívejte se na ně pečlivě, zvláště **význam kritéria, měřítka** bude asi častý a na tektogramatické rovině by měl mít functor CRIT, nikoliv DIR1.

Pokud vyberete skip-functor, protože se vám zdá, že je to zřetel, dejte prosím special label **regard**, podobně, pokud vyberete skip-structure, protože jde o případ s kvantitou, dejte special label **quantity**. Příklady jsou v tabulce.

Jak jsem psala už posledně, uvědomuji si, že v hromadě těch úloh a labels může začít být trochu zmatek. Proto prosím opravdu o **pečlivost a poctivost**. Na druhou stranu, sada subfunktůrů je již poměrně ustálená a v tom se to zase zjednodušuje. Moc děkuju.

Text tohoto emailu též jako příloha (mail-25-07-18) a na webu.

Přeju hodně zdaru, ať vás anotace baví. Prosím piště, ptejte se...

Zdravím vás i za Báru a Honzu, bez kterých by nové úlohy prostě nebyly.

maruska

Prosím o potvrzení, že jste tento email dostali.